

Pomoc przyznawana cudzoziemcom w Polsce udzielana jest na zasadach dwóch ustaw: ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Ogólna zasada stanowi, iż pomoc przyznawana jest cudzoziemcom, którzy mają miejsce zamieszkania i przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Cudzoziemcom przebywającym w Polsce bez prawa pobytu, prawa pobytu stałego oraz cudzoziemcom nie legitymującym się odpowiednim zezwoleniem, nie przysługują świadczenia z pomocy społecznej, nawet jeśli mieszkają oni i długotrwale przebywają na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz tworzą rodzinę z innymi osobami uprawnionymi do pomocy społecznej.

Cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przysługują świadczenia z pomocy społecznej, jeżeli posiadają: zezwolenie na pobyt stały lub zezwolenie na pobyt czasowy rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz prawo pobytu lub prawo stałego pobytu. Zasady przyznawania pomocy określone są w art. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Świadczenia z pomocy społecznej przysługują także cudzoziemcom związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej. Ponadto świadczenia przysługują także w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego.

Artykuł 5a ustawy o pomocy społecznej określa jaka pomoc przysługuje cudzoziemcom będącym ofiarami handlu ludźmi. Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 tej samej ustawy.

Cudzoziemcowi przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w stosunku do którego istnieje domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 Kodeksu Karnego, lub na podstawie zezwolenia, na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki: przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podjął współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi oraz zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie przestępstwa.